

UČENÍ NENÍ MUČENÍ

Obsahový cíl:

- Žák ví, že při formální komunikaci musí používat formální oslovení.
- Žák ví, co je to přihláška na střední školu.

Jazykový cíl:

- Žák umí říct, jakou profesi by chtěl dělat a proč.
- Žák umí správně oslovovat lidi při formální komunikaci.
- Žák umí říct, jakou školu by chtěl studovat a proč.
- Žák rozumí termínům, které se objevují v přihlášce na střední školu.
- Žák umí vyplnit přihlášku na střední školu.

Slovní zásoba:

automechanik, fotograf/fotografka, novinář/novinářka, hodinář/hodinářka, zedník, elektrikář, instalatér, účetní, průvodce/průvodkyně, vzdělávání, dostat se na + 4. p., gymnázium (*slangově gympl*), vykat + 3. p., vykat si s + 7. p., tykat + 3. p., tykat si s + 7. p., zlepšovat/zlepšit + 4. p., ovládat + 4. p., přihláška, elektronická přihláška, vyplňovat/ vyplnit + 4. p., podávat si /podat si přihlášku, střední škola (*slangově střední*), vysoká škola / univerzita (*slangově výška*), uchazeč/uchazečka, vtipný, -á, -é, zrovna, rodné příjmení, zákonný zástupce, rodné číslo, státní občanství, obor, zdravotní způsobilost, adresa trvalého pobytu, studovat na + 4. p. (*studovat na hodináře; studovat na dětskou sestru*), občan/občanka, povinnost, právo, rozhodovat/rozhodnout o + 6. p., podepisovat/podepsat, vzdělávání

Jazykové struktury:

Vyplnil jsem / Vyplnila jsem přihlášku.

Podal jsem si / Podala jsem si přihlášku na vaši školu, protože...

To bylo peklo! / To je peklo! / To bude peklo!

Pane doktore, prosím vás, můžete mi dát potvrzení o zdravotní způsobilosti?

Paní učitelko, můžete mi, prosím, pomoci?

Musím si zlepšit + 4. p. (*Musím si zlepšit matematiku a češtinu.*)

Musím si zlepšit matematiku a češtinu, abych měl/měla větší šanci dostat se na gympl.

Chtěl bych se dostat na vaši školu / Chtěla bych se dostat na vaši školu, protože...

Měl bych / Měla bych dobře ovládat gramatiku.

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

2 Učení není mučení

2. 1 VÝBĚR POVOLÁNÍ

1. Doplňte:

<p>DOKTOR</p> <p>UČITEL</p> <p>NOVINÁŘKA</p> <p>ELEKTRIKÁŘ</p> <p>PRŮVODCE</p>	<p>KUCHAŘ</p> <p>FOTOGRAF</p> <p>ZDRAVOTNÍ SESTRA</p> <p>ÚČETNÍ</p> <p>POLICISTA</p>	<p>AUTOMECHANIK</p> <p>HODINÁŘ ✓</p> <p>ZEDNÍK</p> <p>INSTALATÉR</p> <p>PRODAVAČKA</p>
---	---	---

Hodinář ✓

2. Odpovězte:

1. Jaké povolání byste chtěli dělat a proč?
2. Jaké povolání byste naopak nikdy nechtěli dělat a proč?

3. Čtete:

Paní učitelka: Tak co, už víte, na jaké škole chcete studovat a co byste chtěli dělat, až dokončíte školu?

Christian: Můj táta chce, abych byl doktor jako on a děda.

Paní učitelka: Aha, to je zajímavé. A chceš to i ty?

Christian: Asi jo. Doktor je moc důležité a zodpovědné povolání. Rád pomáhám lidem. Jen si musím zlepšit matematiku a češtinu, abych měl větší šanci dostat se na gympl.

Emil: Gympl? Co to je?

Nada: Gympl je gymnázium. Je to střední škola a je ideální pro všechny studenty, kteří chtějí jít na výšku. Je to taková příprava na vysokou školu. Mám pravdu, učitelko Evo?

Káťa: Učitelko Evo? (*smích*) Nemůžeš říkat paní učitelce „učitelko Evo“!

Nada: Omlouvám se, Evo. A jak ti teda mám říkat. „Evo“?

Paní učitelka: To je v pořádku, Nado. Nevěděla jsi to. V České republice používáme při komunikaci s dospělými oslovení „pane“, „slečno“ nebo „paní“. Správně je „paní učitelko“. A, Nado, už víš, na jaké škole chceš studovat a co bys chtěla jednou dělat?

Nada: Asi bych chtěla být fotografka, protože ráda fotím. Nebo fotoreportérka. Bavilo by mě pracovat pro nějaké noviny nebo časopis a dělat fotoreportáže ze zajímavých akcí.

Paní učitelka: A co ty, Káťo?

Káťa: No, já ještě úplně nevím. Dřív jsem chtěla být doktorka. Ale teď už si tím nejsem tak jistá. Nejde mi moc chemie. Za to ráda cestuju. A taky se ráda učím cizí jazyky. Tak chci dělat nějaké povolání, při kterém se hodně cestuje a mluví anglicky, česky, ukrajinsky, rusky. I když v češtině se musím ještě hodně zlepšit. A taky se chci naučit mluvit dánsky.

Paní učitelka: A co ty, Li?

Li: Já ráda studuju. Mám ráda školu. Proto bych chtěla být učitelka.

Paní učitelka: A ty, Emile?

Emil: Já rád sportuju. Rád hraju fotbal a ragby. Ale profesionální sportovec asi nebudu. Protože rád jím a ještě radši vařím, tak budu kuchař. Teda doufám.

Paní učitelka: A ty, Azizi?

Aziz: Já ještě nevím. Potřeboval bych poradit. Dřív jsem chtěl být policista. Ale teď už nechci. Mám rád auta. Rád hraju počítačové hry, ve kterých můžu být jako řidič Formule 1. Tak bych chtěl dělat něco s auty.

4. Odpovězte:

1. Jaké chyby udělala Nada, když mluvila s paní učitelkou?
2. Víte, co je to *tykat někomu* nebo *tykat si s někým*? A co je to *vykat někomu* nebo *vykat si s někým*?
3. Komu můžeme tykat? A komu musíme vykat?

Věděli jste, že v České republice musíme dospělým lidem **vykat** (Co děláte? Co jste dělal/dělala včera? Co budete dělat zítra?)?

Rodině, kamarádům a dětem **tykáme** (Co děláš? Co jsi dělal/dělala včera? Co budeš dělat zítra?).

Při komunikaci s dospělými používáme titul **pane** pro muže, **slečno** pro mladou, svobodnou ženu, **paní** pro vdanou ženu. Za titulem pane, paní může být povolání (pane doktore, paní doktorko) nebo příjmení (pane Nováku, paní Nováková) nebo v méně formálních situacích používáme jen jméno (Honzo, Lenko, Moniko). Povolání, jméno i příjmení je vždycky ve formě 5. pádu.

5. Doplněte:

 Magda Nová (dětská doktorka)	OSLOVENÍ: Paní doktorko!	MODELOVÁ OTÁZKA: Paní doktorko, můžete mi, prosím, předepsat prášky na alergii?
 Pavla Hrubá (učitelka)		
 Petr Dušek (bratr kamaráda)		
 Eva Blažková (sousedka)		
 Alex Král (strejda)		
 Pavel Dvořák (automechanik)		
 Lukáš Vaněk (průvodce)		

6. Doplňte:

Například: informace o Christianovi

Najděte v textu ze cvičení 3! Máte nápad?

JMÉNO	CO RÁD/RÁDA DĚLÁ?	POVOLÁNÍ	JAKÁ ŠKOLA JE PRO NĚHO/NI IDEÁLNÍ?	CO SI MUSÍ ZLEPŠIT? CO MUSÍ UMĚT A OVLÁDAT?
CHRISTIAN	Rád pomáhá lidem.	Chce být doktor jako tatínek a děda.	Gyml nebo střední zdravotnická škola.	Musí si zlepšit matematiku a češtinu. Musí umět komunikovat s lidmi a musí ovládat biologii a chemii.
LI				
KÁŘA				
NADA				
EMIL				
AZIZ				

2. 2 PŘIHLÁŠKA NA ŠKOLU

1. Odpovězte:

1. Jakou školu chcete studovat a proč?
2. Víte, co je to přihláška? A už jste ji vyplnili a podali?

Přihláška je oficiální formulář, kterým informujeme školu, že na ní chceme studovat.

Přihlášku musíme nejdřív **vyplnit** = napsat všechny důležité informace.

Podat si přihlášku na školu znamená, že už jsme přihlášku vyplnili a poslali ji do školy, na které chceme studovat.

V České republice se přihlášky nejčastěji podávají na **střední školu** (studenti 15 – 19) a **univerzitu / vysokou školu** (studenti 19+).

2. Čtěte:

Aziz chtěl o víkendu vyplnit přihlášku. Studium na české střední škole je pro něho moc důležité. Přihlášku ale neuměl vyplnit, protože všemu nerozuměl.

Aziz: Christiane, už jsi vyplnil přihlášku na střední školu?

Christian: Ještě ne. Ale už jsem se na ni díval. Myslím, že to bude peklo. Vůbec jsem tomu nerozuměl.

Aziz: Já taky ne. Chtěl jsem ji vyplnit o víkendu, ale nevěděl jsem jak.

Li: A čemu nerozumíte?

Christian: Všem! (*smích*)

Aziz: To zase ne. Skoro všemu. Já například nevím, kdo je to ten *uchazeč*. Píšu tam „*vyplní uchazeč*“, „*příjmení uchazeče*“, „*jméno uchazeče*“, ale kdo to ten uchazeč je?

Káťa: Uchazeč jsi přece ty!

Christian: Ty jsi zase vtipná!

Li: Náhodou, Káťa má pravdu! Uchazeč je opravdu Aziz, ale taky Christian, Káťa, já. Uchazeč je student, který chce na té škole studovat.

Nada: Jo, to vím i já. To ses mě mohl, Azizi, zeptat. Bavíte se o přihlášce na střední a o tom, jak ji vyplnit? Já mám elektronickou přihlášku v mobilu.

Káťa: Fakt? To je super!

Emil: Můžu se podívat? ... Tady vidím *rodné příjmení*. To je co?

Li: Rodné příjmení je to příjmení, které jsi dostal, když ses narodil.

Nada: Aha. To jsem taky nevěděla. Moje rodné příjmení je tedy Issová.

Emil: A zákonný zástupce?

Li: To nevím. Musíme se zeptat paní učitelky.

3. Co je pravda?

Například:

Aziz o víkendu

- a. nechtěl vyplnit přihlášku.
- ✓ b. chtěl vyplnit přihlášku.
- c. vyplnil přihlášku.

1. Christian už

- a. nechce studovat na střední škole.
- b. vyplnil přihlášku na střední školu.
- c. viděl přihlášku na střední školu.

2. Kdo je to uchazeč

- a. věděla Nada, ale nevěděla to Li.
- b. věděla Káťa, Nada a Li.
- c. věděli všichni.

3. Uchazeč o studium

- a. je ten, kdo chce studovat na nějaké škole.
- b. je ten, kdo nechce studovat na žádné škole.
- c. je ten, kdo studuje na střední škole.

4. Elektronickou přihlášku v mobilu má

- a. Aziz.
- b. Emil.
- c. Nada.

5. Rodné příjmení

- a. dostaneme po narození.
- b. má jenom uchazeč.
- c. je vždycky Issová.

6. Li

- a. neví, co je to rodné příjmení.
- b. ví, co je to rodné příjmení, ale neví, kdo je to uchazeč.
- c. ví, kdo je to uchazeč, ví, co je to rodné příjmení, ale neví, kdo je to zákonný zástupce.

The image shows a screenshot of a school application form. The title is 've střední škole'. Below the title, there is a section for 'Forma uchazeče - žák' and 'Vyplněno uchazečem'. The form contains various fields for personal information, including name, address, and contact details. There are also checkboxes for 'Uchazeč o studium?' and 'Uchazeč o studium v zahraničí?'. The form is presented in a 3D-style frame.

4. Spojte číslice a písmena:

Co všechno je v přihlášce?

Například: 8a

	<p>1. Uchazeč</p>	<p>☒ a. Informace od doktora, že jsme zdraví a můžeme studovat.</p>
	<p>2. Přihláška</p>	<p>b. Oficiální formulář, kterým informujeme školu, že na ní chceme studovat.</p>
<p>Příjmení: Issová Jméno: Nada Rodinný stav: svobodná</p>	<p>3. Rodné příjmení</p>	<p>c. Naše oficiální adresa, kterou znají také na úřadě nebo na cizinecké policii.</p>
<p>99 53 12 7889 (*12. 3. 1999) </p>	<p>4. Rodné číslo</p>	<p>d. Příjmení, které jsme dostali, když jsme se narodili. <small>* V České republice mají muži často celý život jedno příjmení. Ženy, které jsou vdané, mají většinou nové příjmení po manželovi.</small></p>
	<p>5. Zákonný zástupce</p>	<p>e. Student nebo studentka, kteří mají vážný zájem o studium na nějaké škole.</p>
	<p>6. Státní občanství</p>	<p>f. Na škole můžeme studovat různé profese (můžeme studovat na dětskou zdravotní sestru, na kuchaře, číšníka atp.)</p>
	<p>7. Obor</p>	<p>g. Identifikační číslo, které Češi dostanou hned po narození. <small>* Je tam rok, kdy jsme se narodili, měsíc i den a také informace o tom, jestli jsme muž nebo žena.</small></p>
	<p>☒ 8. Zdravotní způsobilost</p>	<p>h. Když mám pas nějakého státu, jsem občan toho státu. Jako občan mám své povinnosti i práva.</p>
<p>ul. Vinohradská 12 120 00 PRAHA 2 Česká republika</p>	<p>9. Adresa trvalého pobytu</p>	<p>i. Děti a teenageři nemohou sami rozhodovat o tom, co chtějí. Nejčastěji to jsou rodiče (otec nebo matka), kteří komunikují se školou, s doktorem, s cizineckou policií nebo s jiným úřadem.</p>

5. Vyplňte:

PŘIHLÁŠKA KE VZDĚLÁVÁNÍ – STUDIUM ve střední škole

Forma vzdělávání – denní

Ev. č. přihlášky (vyplní střední škola)

A Vyplní uchazeč nebo
zákonný zástupce uchazeče

místo pro QR kód

Příjmení uchazeče		Rodné příjmení ¹⁾	
Jméno uchazeče ²⁾			
Místo narození (město, stát)		Státní občanství	
Datum narození	Rodné číslo ³⁾		
Adresa trvalého pobytu (pobytu cizince)		Stupeň podpůrných opatření ⁴⁾	
Kontakt na uchazeče (telefon, e-mail)			
Adresa pro doručování písemností z přijímacího řízení, pokud se nezasílají na adresu trvalého pobytu uchazeče (nebo pobytu v případě cizince) nebo datová schránka		Kontakt na zákonného zástupce (telefon, e-mail)	
Název a adresa střední školy ⁵⁾ (pořadí škol určuje, kde se koná jednotná zkouška v 1. a v 2. termínu)			Ročník SŠ ⁶⁾
1. škola:	Jednotná zkouška ⁷⁾	Termín školní přijímací zkoušky ⁸⁾	
Obor vzdělání (kód a název), do kterého se uchazeč hlásí a případně zaměření	ano ⁹⁾ ne ⁹⁾	Zkrácené studium	
		ano ⁹⁾ ne ⁹⁾	
2. škola:	Jednotná zkouška ⁷⁾	Termín školní přijímací zkoušky ⁸⁾	
Obor vzdělání (kód a název), do kterého se uchazeč hlásí a případně zaměření	ano ⁹⁾ ne ⁹⁾	Zkrácené studium	
		ano ⁹⁾ ne ⁹⁾	
V	dne	Podpis uchazeče	
Zákonný zástupce uchazeče ¹⁰⁾		Datum narození	
Jméno a příjmení (tiskacím písmem)			
Adresa trvalého pobytu (pobytu), pokud se liší od adresy trvalého pobytu uchazeče		Podpis zástupce	

Poznámka: Údaje z přihlášky jsou zpracovány v registru uchazečů podle § 60b odst.3 školského zákona.

Závěr o zdravotní způsobilosti ke vzdělávání
pro obor vzdělání (uvede se jen kód)

Datum: _____ Razítko a podpis lékaře

Poznámka:

Závěr o zdravotní způsobilosti uchazeče ke vzdělávání v daném oboru vzdělání, pokud je u něj stanovena, se předkládá podle § 50 odst. 1 a § 60a odst. 3 školského zákona (zákon

aně zejména podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném

6. Doplňte do textu slova ze cvičení 4 (2. 2):

Když chci studovat na střední škole, musím vyplnit a podat _____ (1).

Vyplním všechny informace o _____ (2), protože to jsem já.

_____ (3) jsem dostal/dostala, když jsem se narodil/narodila. Mám ho stejně jako oba moji rodiče nebo ho mám stejně alespoň jako můj otec nebo moje matka.

Když mi není 18, musí mou přihlášku vidět a podepsat _____ (4), to může být můj otec nebo moje matka.

Do přihlášky také napíšu své _____ (5), ze kterého se dá vyčíst, kdy jsem se narodil/narodila a jestli jsem holka nebo kluk.

Chci studovat na zdravotnické škole na dětskou sestru. Dětská sestra je _____ (6), který chci studovat.

Když mám český pas, mé _____ (7) je české, v případě ukrajinského pasu je ukrajinské, s vietnamským pasem je vietnamské atp.

Bydliště, které znají na úřadě nebo na cizinecké policii, je _____ (8).

Do přihlášky také potřebuji informaci od doktora o tom, že jsem zdravý/zdravá a že mohu obor, který jsem si vybral/vybrala, studovat. Tato informace se jmenuje _____ (9).

Použité zdroje:

Obrázky:

<https://pxhere.com/cs/photo/1078565>

<https://pixabay.com/cs/hodin%C3%A1%C5%99-vietnam-asie-saigon-1163433/>

<https://pxhere.com/cs/photo/855469>

<https://pxhere.com/cs/photo/1418380>

<https://pixabay.com/en/electrician-electric-electricity-2755683/>

<https://pixabay.com/en/plumber-repair-faucet-battery-2788332/>

<https://pixabay.com/en/calculator-calculation-insurance-1044172/>

<https://pxhere.com/cs/photo/864942>

<https://pixabay.com/cs/policie-cop-policejn%C3%AD-uniformy-378255/>

<https://pixabay.com/cs/student-profesor-uni-knihy-studium-2052868/>

<https://pxhere.com/cs/photo/1179849>

<https://pxhere.com/cs/photo/893290>

<https://pxhere.com/cs/photo/871400>

<https://pixabay.com/cs/cestovn%C3%AD-pr%C5%AFvodce-turista-mu%C5%BE-544430/>

<https://pixabay.com/cs/d%C4%9Btsk%C3%A9-pr%C3%A1ce-automechanik-automobily-934900/>

<https://pxhere.com/cs/photo/544817>

<https://pixabay.com/cs/vzd%C4%9Bl%C3%A1v%C3%A1n%C3%AD-studium-student-kniha-3420037/>

<https://pxhere.com/cs/photo/544817>

<https://pixabay.com/cs/rodina-p%C5%99%C3%A1telstv%C3%AD-rod%C4%8De-a-d%C4%9Bti-1671088/>

<https://pixabay.com/cs/pas-mapa-sv%C4%9Bt-v%C3%BDlet-2714675/>

<https://pixabay.com/cs/hodin%C3%A1%C5%99-vietnam-asie-saigon-1163433/>

<https://pxhere.com/cs/photo/761795>

<https://pixabay.com/cs/aspirace-vzpom%C3%ADnky-p%C5%99ipomenut%C3%AD-2800841/>

<https://pixabay.com/cs/lid%C3%A9-t%C5%99i-portr%C3%A9-%C4%8Dern%C3%A1-%C4%8Dern%C3%A9-%C5%BEeny-3104635/>

<https://pixabay.com/cs/u%C4%8Den%C3%AD-%C5%A1koly-venkovn%C3%AD-asie-kniha-1782430/>

<https://pixabay.com/cs/zdravotn%C3%AD-sestra-stetoskop-l%C3%A9ka%C5%99stv%C3%AD-2141808/>

<https://pxhere.com/cs/photo/640826>

<https://pxhere.com/cs/photo/1418936>

<https://pxhere.com/cs/photo/807134>

<https://pxhere.com/cs/photo/1432359>

Autoři obrázků a piktogramů:

Vojtěch Šeda, © META, o. p. s.